9. Ker

A Magyar Köztársaság belügyminisztere az 1—a—2000/1994. számon 1994. június 23-ai hatállyal a minősítési jelölést megszüntette.

2/15

BELÜGYMINISZTÉRIUM
Határőrség és Belső Karhatalom
Parancsnoksága.

V. Itt.
12/17.

"A" sorozat.

"T i t k o s !"

20 sz. példány.

Ksz.: 0541/956.Htp.

Elosztó szerint—

V

Állomáshelyeiken.

Érkezett: Nyirbátor 1956. 4. hó 3 n.
Beérkezőszám: 0242/Htp.

Tud. Tu. 12/17

Tárgy: Anyagi szolgálat megjavitása.

Megállapitottam, hogy egyes parancsnokok viszonya a htp. szolgálathoz még mindég nem kielégitő. A parancsnokok nem nyujtanak gyakorlati segitséget a hadtápparancsnokoknak és a szolgálati ág vezetőknek. Nem irányitják és ellenőrzik megfelelően az anyagi szolgálat müködését. Nem vesznek tudomást arról, hogy a hadtáp szolgálat a csapat életének elválaszthatatlan része. A parancsnokok nem értékelik kellőképpen a hadtáp fontosságát, nem érzik milyen komoly felelősséggel tartoznak a dolgozó nép és az állam által rájuk bizott hatalmas anyagi értékekért.

Nem tartják be Pártunk Központi Vezetőségének az anyagtakarékosságra vonatkozó határozatait, valamint a III. Kongresszusnek azon határozatait, mely szerint: ".....fokozott mértékben kell biztositani a szocialista felhalmozódásnak olyan alapvető forrásait, mint a munka termelékenységnek emelése, a termelés, az épitkezés, a szállitás, költségek csökkentése, a pazarlás, a fölösleges kiadások megszüntetése, a legszigorubb takarékosság nemcsak a népgazdaságban, hanem a népi demokrácia minden területén. Mindes az életszinvonal állandó és következetes emelésének elengedhetetlen feltétele".

Pártunk határozatainak ellenére is egyes parancsnokok az anyaggazdálkodást és takarékosságot csak hadtáp feladatnak tekintik. Elhanyagolják annak irányitását és ellenőrzését, aminek következtében hatalmas károsodások érik népgazdaságunkat. Az ellenőr elhanyagolásának következtében pl. a Györ-i Ö.zj. htp.pk-i átadás-átvételnél 200.000.-Ft., a Nyirbátor-i kerületnél 30.000.-Ft., a Szentgotthárd-i zj-nál 35.000.-Ft. élelmezési, a Sopron-i zj-nál 50.000.-Ft. értékü ruházati hiány mutatkozott.

Az események azt bizonyitják, hogy - az ellenőrzések elmulasztása következtében - egyre aggasztóbb mértéket ölt a lopások, sikkasztások, visszaélések száma. Pl.: a Határőrség Pécs, Pf.: 0265.sz.alakulat állományába tartozó Jakab Sándor áv.törm., mint ruházati raktár kezelő, a reábizott raktárt hanyagul kezelte, a nyilvántartásokat nem vezette, ennek következtében 58.485.-Ft. értékü hiány keletkezett. A Határőrség Pécs-i kerület /:Harkány-i zj.:/ állományába tartozó Nyisttyák József áv.őrm. raktárkezelő az egyik alárendelt őrs raktárosával a harcosok részére kiadott almából több mázsát polgári személyeknek adtak el, ezenkivül jogtalanul külön pénztárt tartott magánál, miáltal több mint 3.000.-Ft. értékü sikkasztást követett el. A Csorna-i ker. Hegykő-i őrsének állományába tartozott Tarcsa Bálint áv.tiz. hamis mosatási számlák készitésével kb. 1.600.-Ft. értékü sikkasztást követett el.

A hibák csak akkor kerülnek felszinre, amikor már sulyosan kell fenyiteni, bíróság elé állitani. Ezért öngyilkosságok fordulnak elő, emberek, családok mennek tönkre.

Egyes parancsnokok nemcsak, hogy nem akadályozzák meg a pazarlásokat, és visszaéléseket, hanem ők maguk is elősegitik. Pl.: az Oriszentpéter-i zj.pk-a Pikó Ferenc áv.szds. aláirásával igazolja, hogy két és félórás razzia alkalmával a harcosok fejenként 20 dkg. szalonnát, 25 dkg. szalámit és 2,5 kg. kenyeret fogyasztottak el a teljes napi meleg étkezés mellett.

Ezek az esetek igazolják, hogy a parancsnokok még mindég nem értették meg, hogy első-sorban ők felelőssek az anyag és a pénz jogtalan felhasználásáért, valamint a csapat gazdálkodás állapotáért teljes egészében.

Pártunk és Kormányunk mind mennyiségben, mind minőségileg olyan mértékben biztositja az anyagi szükségleteket, hogy az tervszerü és takarékos gazdálkodással tökéletesen elegendő a határőrizet jó ellátásához. Ez azonban nem tükröződik vissza a harcosok ellátásában, mert a személyi állomány anyagi szükségleteinek kielégitése terén közömbösek, sok helyen bünös hanyagság tapasztalható, mind a parancsnokok, mind a hadtáp szervek részéről.

Ez a hanyagság és nemtörődömség legélesebben az élelmezés és ruházat terén mutatkozik. Amellett, hogy a szakácsok nagy része képzetlen és a legjobb nyersanyagból sem tudnak izletes ételt főzni, még arról sem gondoskodnak, hogy a beérkező járőr részére az ételt melegen tartsák. Az éjjeli pótléknak kiadott kávét nem főzik meg, vagy ha megfőzik is, azt nem tartják melegen. Sok parancsnoknak fogalma sincs, hogy mit esznek a harcosok. Pl.: a Pinkamindszent-i őrsön - hogy a raktári hiányt bepótolják - a harcosoknak ehetetlen ételeket főztek. A szakácsok viszont tojást reggeliztek és palacsintát ebédeltek, de erről az őrsparancsnok mit sem tudott.

Elnézik a parancsnokok, hogy egyes harcosok - akiknek nem tudnak megfelelő méretü csizmát adni az őrsön - hetekig, vagy hónapokig felemás, vagy lyukas csizmában járnak, pedig csak a szomszéd őrsről, vagy a zj.-tól kellene cserélni.

A htp. pk-ok rendszeres tájékoztatásának elmulasztása miatt a htp. szervek nem követik rugalmasan az események következtében beállott erő eltolódásokat. A megerősitésre vezényelt harcosok után nem visznek felszerelést, élelmet. Ennek következménye pl.: a 2. ker-nél, hogy egyes őrsökön egyáltalán nem volt hidegélelem, a másik őrsön mázsa számra állt a szalonna. Ugyancsak a helytelen anyagelosztást mutatja, hogy a Márialiget-i őrsön és kisőrsön egyáltalán nem volt tüzelő. A kisőrs parancsnoka a folyóparton a füzfagyökereket szedette ki, hogy főzni tudjanak. Ugyanakkor az Albertkázmérpuszta-i őrsön 450 mázsa szén volt.

A Parancsnokok az anyag ellátásban mutatkozó hiányosság esetén a hadtáp személyi állomány hiányos feltöltöttségére és szakmai képzetlenségére hivatkoznak, Ugyanakkor ők maguk semmit sem tesznek annak érdekében, hogy ezen az állapoton változtassanak.

./.

ÁBTL - 4.2. - 0541 /1956 /2

Nem gondoskodnak arról, hogy az őrsökre - ahol a személyi állomány és anyagi eszközök zöme - a legkiválóbb tiszthelyettesek kerüljenek szolgálat vezetőknek. Előfordul, hogy olyan elvtársakat osztanak be, őrs szolgálat vezetőknek, akik még a számtani alap müveletekkel sincsennek tisztában.

Az anyagi szolgálat beosztottainak áthelyezése, vagy vezénylése esetén nem biztositják az átadás-átvételhez szükséges és a Szolgálati Szabályzatban előirt átadás-átvételi időt. Nem gondoskodnak arról, hogy amennyiben a htp. beosztott, betegség, fogdafenyités, vagy egyéb okok miatt az átadásnál nem tud jelen lenni, bizottságot rendeljenek ki az anyag átadására. Az ilyen esetekben legi bbször a felelős utólag nem állapitható meg, vagy nem a tényleges károkozót teszik felelőssé és ez által a népgazdaságot sulyos károk érik. Ebből kifolyólag az őrspk-okra sok Htk-t vetnek ki olyan esetben is, amikor az őrspk. nem felelős a hiányokért. Pl.: a hiányok akkor keletkeztek, amikor még más volt az őrspk. - ez abból adódik, hogy a káreljárásokat a hadtáp szervek felületesen vizsgálják ki és a ker.pk. tudta nélkül folytatják le.-

Ugyancsak a beosztások elbirálásánál való felelőtlenségre mutat, hogy pl. a Nyirbátor-i ker.-nél egy gk.vez. a BM.Hör. és BK.Pság.-tól kint járt ellenőrző bizottság életveszélyes gyorshajtás miatt leváltatta beosztásából. Egy hónap multva ujra gépkocsira ültették. Nevezett nagy sebességgel egy fának rohant aminek következtében életét vesztette, a gépkocsit pedig összetörte, ugy, hogy kikellett selejtiteni. Ezzel a népgazdaságnak 100.000.-Ft. értékü kárt okozott.

A fenti hiányosság megszüntetése éljából

e l r e n d e l e m :

1./ A magasabb egységek parancsnokai és a pol. szervek tudatositsák minden egyes tiszttel, hogy a hadtáp müködésétől nagymértékben függ a végrehajtó szolgálat jó ellátása, az egység harci és politikai kiképzése, erkölcsi-politikai helyzete és ütőképessége, valamint a nagyértékü anyag gazdaságos felhasználása.

2./ Minden parancsnok és politikai tiszt elsősorban köteles állandó gondoskodást tanusitani a harcosok élelmezése és létkörülményei, valamint a hadtáp állapota iránt, minden-napos segitséget nyujtva a hadtáp szolgálat tisztjeinek nehéz és fontos munkájuk végrehajtásához.

3./ Szüntessék be a parancsoknak ellentmondó, a szabályzatokban és szolgálati utasitásokban utköző, jogtalan és helytelen követelmények kitüzését a hadtáp szolgálat elé. /:Élelmezés tulkövetelése, anyag- és gépkocsik jogtalan felhasználása.:/

4./ A hadtáp szolgálat müködésének megjavitása céljából kellő időben tüzzék ki a htp.pk.és szolgálati ág vezetők elé a végrehajtó szolgálat ,a harci és politikai kiképzés biztositásával kapcsolatos feladatokat.Hetenként hallgassák meg a htp.pk.jelentését a htp.helyzetéről és müködéséről. Gyakoroljanak rendszeres ellenőrzést a csapatgazdálkodás vitele fölött és nyujtsanak gyakorlati segitséget az anyagi szükségletek biztositásában, valamint az anyagok kiméletes kezelésében és takarékos felhasználásában.

./.

ÁBTL - 4.2. - 0541 /1956 /3

5./ Az egységek parancsnokai tartsák szigoruan szemelött és hajtsák pontosan végre a Belszolgálati Utasitásban előirt szolgálati kötelmeiket, különösen:

a./ Az anyag tárolásával, használatával és nyilvántartásával kapcsolatban felmerülő rendellenességek és visszaélések esetén a legszigorubb vizsgálat végrehajtását, valamint a mulasztók szigoru fegyelmi és anyagi felelősségre vonását - beleértve a jogtalan gk. használatot is.

b./ Rendszeresen ellenőrizze az anyagi és pénzeszközök állapotát, tárolását, nyilvántartását és felhasználását, a reggeli szemlék végrehajtását, a fürdetés- mosatási ellátást, az étkezde és konyha állapotát, az élelmezés megszervezését, a ruházat és lábbeli állapotát.

c./ Hadtáp beosztott csapattól való elhelyezése esetén jelöljön ki bizottságot a szolgálati-ág ellenőrzése céljából, a szolgálati szabályzat által elrendelt átadási időt biztositva. Hagyja jóvá a bizottság jegyzőkönyvét, rendeljen el vizsgálatot, az észlelt hiányosságok felderitésére, vonja felelősségre a hiányosságokért felelős személyeket. A szolgálati-ág ellenőrzése, a szolgálati beosztás átadása, az esetleges hiányosságokért való felelős személyek megállapitása és a megfelelő intézkedések megtétele nélkül az egységtől hadtáp szolgálatos beosztottat ne engedjen el.

6./ Folytassanak elszánt harcot az anyag takarékosságért, tekintsék ezt népgazdasági és a Határőrség fejlődésének jelenlegi szakaszában egyik legfontosabb feladatnak. Egyuttal gondoskodjanak arról, hogy a harcosok teljes mértékben megkapják az előirt ellátmány normáikat és anyagi szükségletük előirás szerüen legyen biztositva.

7./ Minden ker., zj., és őrs pk-a 1956. április 15-ig

a./ ismerje meg az ellátmányi és javitási normákat,

b./ ismerje meg saját, a hadtáppk. és szolgálati-ág vezetők, illetve hadtáp beosztottai ellenőrzési kötelmeit.

8./ A ker.pk-ok gondoskodjanak arról, hogy a legképzettebb tts-ek kerüljenek őrs szolgálatvezetői beosztásba, akik maradéktalanul eltudják látni feladatukat ugyis, mint az őrs legénységi állományának előljárója, és ugyis mint az őrspk. anyagi helyettese.

Htp. tanfolyamra vezénylésnél a legalaposabban meg kell nézni, hogy a vezénylendők megfelelő alapképzettséggel, rátermettséggel és a hadtáp munka iránt kellő kedvvel rendelkezzenek.

9./ Riadók és razziák alkalmával a hadtáp beosztottakat ugy használja fel, hogy azok szolgálati beosztásuknak megfelelő, - a razziázó személyi állomány anyagi ellátását biztositó - feladatot kapjanak.

10./ A Határőrség Parancsnokság Hadtáp osztály Vezetője fokozza az egységek hadtápjainak nyujtandó segitő ellenőrzéseket, minden hadtáp tisztnek adjanak gyakorlati segitséget.

./.

ÁBTL - 4.2. - 0541 /1956 /4

Elvárom, hogy ez a rendelet a Parancsnokoknak a hadtáp-szolgálattal szembeni felelősség érzetének fokozását eredményezze és legyen alapja a mintaszerü csapatgazdálkodás megteremtésének.

Budapest, 1956. évi március hó 8.-án.

Valencsák János sk.
áv. vezérőrnagy
a BM.Határőrség és Belső Karhatalom
Parancsnoka.

Eredetivel egyezik:

/:Pintér László áv.fhdgy.:/

Készült: 1 példányban
Jóváhagyásra,
Készitette: Pintér áv.fhdgy.
Gépelte: Sulyokné áv.irnok
1956.3.8.
80/htp.soksz-ról másolva
Soksz.napl.nyt.sz.: 6/193.
Sokszorositva: 26 pld-ban.
Kapják: elosztó szerint.
Gépelte: N.E.
Sokszorositotta: Szabó törm.
1956.3.26.
Soksz.napló száma: 318/T.

ÁBTL - 4.2. - 0541 /1956 /5